

Toespraak Kolonel Nijkamp (Commandant KMS Weert)

VRIJHEID GEEF JE DOOR:

Burgemeester, jongens en meisjes, geachte aanwezigen

Vandaag sta ik hier als C-KMS, maar ook als militair en commandant van veel militairen, waarmee ik op diverse uitzendingen was

.

Het onderwerp, vrijheid geef je door is voor velen een feestelijk gevoel en dat feest vieren we morgen. Maar, voor velen inclusief mijzelf, is het vandaag een zware dag die herinneringen en beelden oproept.

De vrijheid die we wereldwijd proberen door te geven, **heeft een prijs.**

Ikzelf heb vele missies uitgevoerd, waarvan de laatste missie als Bataljonscommandant in Afghanistan.

Mijn hele bataljon beseftte, dat we in Uruzgan waren, om vrijheid te creëren voor de bewoners daar.

Op dit moment is overal de vrijheid in gevaar. Ook onze vrijheid blijft onder druk staan.

Het leger van nu is Uw nationale veiligheidspolis:

Op dit moment zijn veel van mijn collegae in Mali Allemaal gaan zij een belangrijke bijdrage leveren aan Minusma, de vredesmacht van de Verenigde Naties (VN). Zodat de VN de orde kan gaan herstellen in Mali.

Dat is hard nodig, omdat het in het noorden nu een broedplaats is van extremisme en een vrijplaats voor het opleiden van terroristen. Dat blijkt wel uit de aanslagen op een Algerijns gascomplex begin vorig jaar en uit de aanslag op een uraniummijn in Niger 4 maanden later. Die aanslagen werden gepleegd door een splinterbeweging van Al Qaeda die vanuit Mali opereerde. Maar Mali is ook een doorvoerland van drugs, mensen en wapens. Met het verdiende geld worden terroristische activiteiten elders weer gefinancierd.

Stuk voor stuk potentieel gevaarlijke ontwikkelingen. Niet alleen voor de mensen in Mali – die hun leven nu niet zeker zijn – maar ook voor de mensen hier. Want als terroristen en criminelen ongestoord hun gang kunnen gaan, dan kan Europa – en dus ook Nederland – ontwricht raken door vluchtelingenstromen. Of door extremisten die Mali gebruiken als springplank. Bovendien zijn oorlog en gewapende conflicten ook schadelijk voor onze economie, omdat ze onze handel verstoren.

Daarom zet Nederland nu haar militairen in voor de VN-missie in Mali. Onze mannen en vrouwen zetten zich – ver van huis en met gevaar voor eigen leven - in voor ons land. We moeten voorkomen dat Mali nog meer afglijdt naar instabiliteit en met zijn centrale ligging

de hele regio ontwricht. En we moeten voorkomen dat er vlakbij onze grenzen een onbeheersbare situatie ontstaat!

Hoe meer landen in de wereld stabiel en vredig zijn, hoe beter dat is voor ons allemaal.

Maar helaas moet ik ook constateren dat veel landen in de wereld lang niet zo stabiel en veilig zijn. Sterker nog, het aantal oorlogen in de wereld is vorig jaar alleen maar toegenomen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit onderzoek van het Heidelbergse Instituut voor Internationaal Conflictonderzoek (HIIK). De wetenschappers van dit instituut telden 20 conflicten die ze als 'oorlog' bestempelden, zoals in Syrië, Afghanistan, Irak, Mali en de Centraal-Afrikaanse Republiek. Het waren er 2 meer dan het jaar daarvoor. Ook heeft dit instituut het aantal conflicten in 2013 eens bij elkaar opgeteld: dat waren er welgeteld 414... De explosieve situatie in Oekraïne daar nog niet bij inbegrepen.

Je hoeft dus geen expert te zijn om te concluderen dat de wereld er niet veiliger op is geworden. Integendeel, de dreiging lijkt alleen maar toe te nemen en wisselt steeds sneller van aard en omvang. Het is niet voor niets dat de krijgsmacht steeds vaker en voor steeds moeilijkere klussen wordt ingezet. De krijgsmacht is nu eenmaal de grondwettelijke veiligheidspolis van ons land.

Maar net zoals bij iedere verzekeringspolis geldt helaas ook hier: hoe minder premie, hoe minder dekking. En de premie die Nederland uitgeeft aan Defensie is de afgelopen 20 jaar aanzienlijk gedaald tot net iets meer dan 1% van ons Bruto Binnenlands Product. Dat is een hard gegeven.

Het lijkt erop alsof we onze vrijheid, vrede en welvaart als een vanzelfsprekendheid zijn gaan ervaren. Terwijl Libië, Syrië en Oekraïne – landen op een paar uur vliegafstand, landen aan de grenzen van Europa - toch laten zien dat een situatie zo kan omslaan. Reden te meer om te investeren in een krijgsmacht die conflicten kan helpen voorkomen, die conflicten kan oplossen en die landen kan helpen om weer op eigen benen te staan. Maar ook een krijgsmacht die in bondgenootschappelijk verband het NAVO-grondgebied kan beschermen.

Wie in zo'n krijgsmacht investeert, dient ook zichzelf. Het is bemoedigend dat die politieke discussie nu op gang komt.

Op een dag als deze zien we wat onze vrijheid gekost heeft. We willen vaak niet inzien wat het mogelijk nog gaat kosten. Vrijheid geef je niet zomaar door, dit heeft altijd een prijs.

Je went nooit aan de beelden van gewonden en doden in het oorlogsgebied.

Ook de families krijgen zware klappen als hen werd medegedeeld dat hun geliefde was omgekomen of zwaar gewond was.

Vooraf voor hen die gevallen zijn of verwond zijn hoop ik dat hun familie zullen zien wat hun prijs heeft opgeleverd.

Vandaag is er gelukkig geen sprake van een keuze want we herdenken vandaag alle burgers en militairen die vanaf het begin van de Tweede Wereldoorlog tot aan de dag van vandaag zijn gevallen bij oorlogshandelingen of vredesmissies in dienst van Nederland.

Soms lijkt het er op dat de focus vooral op de periode 1940-1945 is gericht omdat in die periode heel veel slachtoffers zijn gevallen bij de verdediging en de uiteindelijke bevrijding van Nederland.

We hebben immers onze vrijheid te danken aan de inzet van militairen en burgers o.a. in het verzet die daar in grote aantallen hun leven bij verloren.

Maar we herdenken daarnaast ook de meer dan 5000 Nederlandse militairen die gesneuveld zijn terwijl zij in opdracht van de regering deelnamen aan de politionele acties in het voormalig Nederlands Indië. En ook de 120 militairen van het Nederlands Detachement Verenigde Naties in Korea die door Nederland werden uitgezonden en omkwamen bij het verdedigen van de vrijheid van Zuid Korea.

Ja, ook de slachtoffers van de meer recente missies o.a. in Libanon, voormalig Joegoslavië en Afghanistan.

We herdenken alle gevallen militairen en burgers die omkwamen terwijl ze Nederland dienden. Straks bij de twee minuten stilte zal ieder van ons daarbij zijn eigen gedachten hebben. **Dankbaarheid voor de vrijheid die we nu mogen beleven en waar zo'n hoge prijs voor betaald is?** Er zullen ook gedachten zijn die uitgaan naar vrienden, bekenden en/of strijdmakers onder de gevallenen. Of dat nu is gebeurd in de tijd van de Tweede wereldoorlog of daarna.

Ieder beleeft zijn eigen herdenking. Dat maakt dat herdenken ook iets heel persoonlijks heeft ondanks de gezamenlijke uitvoering.

Dank u voor uw aandacht,